

32002R1606

L 243/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

11.9.2002

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1606/2002,
19. juuli 2002,
rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 95 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsi 2000. aasta Lissaboni istungil rõhutati vajadust kiirendada finantsteenuste siseturu väljakujunemist, nähti ette, et komisjoni finantsteenustealane tegevuskava tuleb rakendada 2005. aastaks, ja kutsuti üles võtma meetmeid börsil noteeritud äriühingute raamatupidamisaruannete võrreldavuse suurendamiseks.
- (2) Siseturu toimimise parandamiseks tuleb börsil noteeritud äriühinguid kohustada kasutama oma raamatupidamise konsolideeritud aastaaruannete koostamisel ühtseid kõrgtasemelisi rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid. Pealegi on tähtis, et finantsturgudel tegutsevate ühenduse äriühingute rakendatavad finantsaruandlusstandardid oleksid rahvusvaheliselt tunnustatud ja tõeliselt ülemaailmsed. See tähendab praegu rahvusvaheliselt kasutatavate raamatupidamisstandardite üha suuremat lähenemist lõppeesmärgile, milleks on ühtsed ülemaailmsed raamatupidamisstandardid.
- (3) Nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiiv 78/660/EMÜ teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruannete kohta, ⁽⁴⁾ nõukogu 13. juuni 1983. aasta direktiiv

83/349/EMÜ konsolideeritud aastaaruannete kohta, ⁽⁵⁾ nõukogu 8. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/635/EMÜ pankade ja muude finantseerimisasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aastaaruannete kohta ⁽⁶⁾ ja nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aastaaruannete kohta ⁽⁷⁾ on kohaldatavad ka börsil noteeritud ühenduse äriühingute suhtes. Nendes direktiivides sätestatud aruandekohustuse abil ei suudeta tagada kõikide börsil noteeritud ühenduse äriühingute finantsaruannete head läbipaistvust ja võrreldavust, mis on tulemuslikult, tõrgeteta ja tõhusalt toimiva integreeritud kapitalituru rajamise eelduseks. Seetõttu on vaja täiendada börsil noteeritud äriühingute suhtes kohaldatavat õigusraamistikku.

- (4) Käesoleva määrusega püütakse edendada kapitalituru tõhusat ja tulemuslikku toimimist. Investorite kaitsmine ja usalduse säilitamine finantsturgude vastu on samuti olulised tegurid siseturu väljakujundamisel selles valdkonnas. Käesoleva määrusega tugevdatakse kapitali liikumise vabadust siseturul ja võimaldatakse ühenduse äriühingutel võistelda võrdsetel alustel nii ühenduse kui ka maailma kapitaliturgudel saadaolevate rahaliste vahendite eest.
- (5) Ühenduse kapitaliturgude konkurentsivõime seisukohalt on oluline lähendada Euroopas raamatupidamisaruannete koostamiseks kasutatavaid standardeid rahvusvahelistele raamatupidamisstandarditele, mida saab kasutada välistehingute või noteerimise puhul kogu maailmas.
- (6) 13. juunil 2000 avaldas komisjon oma teatise "Euroopa Liidu finantsaruandluse strateegia: edaspidine tegevus", milles pandi ette, et hiljemalt 2005. aastal koostavad kõik börsil noteeritud ühenduse äriühingud oma

⁽¹⁾ EÜT C 154 E, 29.5.2001, lk 285.

⁽²⁾ EÜT C 260, 17.9.2001, lk 86.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2002. aasta arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 7. juuni 2002. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/65/EÜ (EÜT L 283, 27.10.2001, lk 28).

⁽⁵⁾ EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/65/EÜ.

⁽⁶⁾ EÜT L 372, 31.12.1986, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/65/EÜ.

⁽⁷⁾ EÜT L 374, 31.12.1991, lk 7.

raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanded ühtsete raamatupidamisstandardite, nimelt rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite (*International Accounting Standards — IAS*) kohaselt.

- (7) Rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid töötab välja rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite komitee (*International Accounting Standards Committee — IASC*), kelle ülesanne on koostada ühtsed ülemaailmsed raamatupidamisstandardid. Seoses IASC ümberkorraldamisega otsustas uus juhatus 1. aprillil 2001 ühe oma esimese otsusena nimetada IASC ümber rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite nõukoguks (*International Accounting Standards Board — IASB*) ja nimetada tulevased rahvusvahelised raamatupidamisstandardid ümber rahvusvahelisteks finantsaruandlusstandarditeks (*International Financial Reporting Standards — IFRS*). Nende standardite kasutamine tuleks võimaluse korral ja tingimusel, et nendega tagatakse finantsaruannete hea läbipaistvus ja võrreldavus ühenduses, teha kohustuslikuks kõikidele börsil noteeritud ühenduse äriühingutele.
- (8) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ⁽¹⁾ võttes asjakohaselt arvesse komisjoni 5. veebruaril 2002 Euroopa Parlamendis esitatud avaldust finantsteenuseid käsitlevate õigusnormide rakendamise kohta.
- (9) Et võtta rahvusvaheline raamatupidamisstandard vastu kohaldamiseks ühenduses, peab see esiteks vastama eespool nimetatud nõukogu direktiivide põhinõuetele, mis tähendab, et seda kohaldatakse saadakse tõene ja erapooletu ülevaade ettevõtja finantsseisundist ja -tulemustest, kusjuures seda põhimõtet rakendatakse nimetatud nõukogu direktiive silmas pidades, eeldamata ranget vastavust nende direktiivide igale sättele, teiseks peab see nõukogu 17. juuli 2000. aasta järelduste kohaselt olema Euroopa üldsuse huvides ja kolmandaks peab see täitma teabe kvaliteeti käsitlevaid põhikriteeriume, millele raamatupidamisaruanded peavad vastama, et kasutajatel neist kasu oleks.
- (10) Komisjonile peaks rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite hindamisel toetust ja erialast nõu andma raamatupidamise tehniline komitee.
- (11) Heakskiidumehhanism peaks väljapakutud rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite suhtes kiiresti toimima ja olema ka vahendiks, mille abil arutavad ja vahetavad

rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid käsitlevat teavet peamised asjaosalised, kelleks on eeskätt siseriiklike raamatupidamisstandardite kehtestajad, väärtpaberi-, pangandus- ja kindlustusjärelevalve, keskpangad, EKP kaasa arvatud, raamatupidajad ning raamatupidamisaruannete kasutajad ja koostajad. See mehhanism peaks olema vahend, mille abil suurendada ühesugust arusaamist vastuvõetud rahvusvahelistest raamatupidamisstandarditest ühenduses.

- (12) Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt on käesolevas määruses sätestatud meetmeid, millega nõutakse ühtsete rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamist börsil noteeritud äriühingute suhtes, vaja selleks, et aidata kaasa ühenduse kapitaliturgede tõhusale ja tulemuslikule toimimisele ning seeläbi siseturu väljakujunemisele.
- (13) Sama põhimõtte kohaselt on vaja jätta liikmesriikidele võimalus lubada börsil noteeritud äriühingutel koostada või kohustada neid koostama raamatupidamise aastaaruanded käesolevas määruses sätestatud korras vastuvõetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaselt. Samuti võivad liikmesriigid otsustada laiendada seda luba või kohustust muude äriühingute raamatupidamise konsolideeritud aastaaruannete ja/või aastaaruannete koostamisele.
- (14) Hõlbustamiseks arvamustevahetust ja võimaldamaks liikmesriikidel kooskõlastada oma seisukohti, peaks komisjon korrapäraselt teavitama raamatupidamise regulatiivkomiteed IASB käimasolevatest projektidest, arutelude dokumentidest, kitsamate teemade tutvustustest ja avalikult arutatavatest eelnõudest ning raamatupidamise tehnilise komitee järgnevast tehnilisest tööst. Samuti on tähtis, et raamatupidamise regulatiivkomiteele teatatakse juba varakult, kui komisjon ei kavatse rahvusvahelise raamatupidamisstandardi vastuvõtmise ettepanekut teha.
- (15) Arutades seisukohti, mis võetakse dokumentide suhtes, mille IASB annab välja rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite (IFRS ja SIC-IFRIC) väljatöötamise käigus, peaks komisjon arvesse võtma maailmaturul tegutsevate Euroopa äriühingute ebasoodsa konkurentsiolukorra vältimise vajadust ja võimalikult suurel määral seisukohti, mida esindajad on väljendanud raamatupidamise regulatiivkomitees. Komisjon on IASBsse kuuluvates asutustes esindatud.
- (16) Asjakohane ja range jõustamiskord on võtmeks investorite usalduse tugevdamisel finantsturgude vastu. Asutamislepingu artikli 10 kohaselt peavad liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid, et tagada rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite järgimine. Komisjon kavatseb liikmesriikidega sidet pidada, eelkõige Euroopa väärtpaberituru reguleerijate komitee (CESR) kaudu, et töötada välja ühine lähenemisviis jõustamisele.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (17) Lisaks sellele on vaja lubada liikmesriikidel edasi lükata teatavate sätete kohaldamine 2007. aastani äriühingute suhtes, kelle väärtpaberitega kaubeldakse avalikult nii ühenduses kui ka mõne kolmanda riigi reguleeritud turul ja kes juba kohaldavad muid rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid oma raamatupidamise konsolideeritud aastaaruannete peamise alusena, ja äriühingute suhtes, kelle puhul kaubeldakse avalikult üksnes võlakirjadega. Sellegipoolest on väga tähtis, et hiljemalt 2007. aastal kehtivad ühtsed ülemaailmsed raamatupidamisstandardid, nimelt IAS, kõikide ühenduse äriühingute suhtes, kelle väärtpaberitega kaubeldakse avalikult ühenduse reguleeritud turul.
- (18) Teatavaid sätteid on vaja kohaldada alles 2005. aastal, et liikmesriigid ja äriühingud saaksid teha vajalikke kohandusi, mis võimaldavad kohaldada rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid. Tuleks kehtestada asjakohased sätted, mida on vaja rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite esmakordseks kohaldamiseks äriühingutes seoses käesoleva määruse jõustumisega. Need sätted tuleks koostada rahvusvahelisel tasandil, et tagada vastuvõetud lahenduste rahvusvaheline tunnustamine,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva määruse eesmärk on rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite vastuvõtmine ja kasutamine ühenduses, ühtlustamaks artikli 4 kohast äriühingute esitatud finantsaavet, et tagada finantsaruannete hea läbipaistvus ja võrreldavus ja seeläbi ühenduse kapitalituru ja siseturu tõhus toimimine.

Artikkel 2

Mõisted

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendavad "rahvusvahelised raamatupidamisstandardid" rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid (IAS), rahvusvahelisi finantsaruandlusstandardeid (IFRS) ja seonduvaid tõlgendusi (SIC-IFRIC), nende standardite ja seonduvate tõlgenduste hilisemaid muudatusi ning tulevaseid seonduvaid tõlgendusi, mis rahvusvaheline raamatupidamisstandardite nõukogu (IASB) on välja andnud või vastu võtnud.

Artikkel 3

Rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite vastuvõtmine ja kasutamine

- Artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras otsustab komisjon rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise ühenduses.
- Rahvusvahelised raamatupidamisstandardid võidakse vastu võtta üksnes juhul, kui need:

— ei ole vastuolus direktiivi 78/660/EMÜ artikli 2 lõikes 3 ja direktiivi 83/349/EMÜ artikli 16 lõikes 3 sätestatud põhimõtetega ja on Euroopa üldsuse huvides,

— vastavad majanduslike otsuste tegemiseks ja juhtkonna tegevuse hindamiseks vajalikule finantssteabele esitatavatele arusaadavuse, asjakohasuse, usaldusväärsuse ja võrreldavuse kriteeriumidele.

3. Hiljemalt 31. detsembril 2002 otsustab komisjon artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras käesoleva määruse jõustumise ajal olemasolevate rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise ühenduses.

4. Vastuvõetud rahvusvahelised raamatupidamisstandardid avaldatakse täielikult igas ühenduse ametlikus keeles *Euroopa Ühenduste Teatajas* komisjoni määrusena.

Artikkel 4

Börsil noteeritud äriühingute raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanded

Iga majandusaasta kohta, mis algab 1. jaanuaril 2005 või pärast seda, koostavad äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse mõne liikmesriigi õigust, oma raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanded kooskõlas artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras vastuvõetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega, kui bilansikuupäeval on nende väärtpaberitega lubatud kaubelda mõne liikmesriigi reguleeritud turul nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiivi 93/22/EMÜ (väärtpaberiturul pakutavate investeerimisteenuste kohta) (¹) artikli 1 punkti 13 tähenduses.

Artikkel 5

Raamatupidamise aastaaruannete ja börsil noteerimata äriühingutega seotud valikuvõimalused

Liikmesriigid võivad lubada või nõuda, et:

- artiklis 4 osutatud äriühingud koostavad oma raamatupidamise aastaaruanded,
- muud äriühingud kui artiklis 4 osutatud koostavad oma raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanded ja/või raamatupidamise aastaaruanded

kooskõlas artikli 6 lõikes 2 sätestatud korras vastuvõetud rahvusvaheliste raamatupidamisstandarditega.

Artikkel 6

Komiteemenetlus

- Komisjoni abistab raamatupidamise regulatiivkomitee, edaspidi "komitee".
- Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

(¹) EÜT L 141, 11.6.1993, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/64/EÜ (EÜT L 290, 17.11.2000, lk 27).

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 7

Aruandlus ja kooskõlastamine

1. Komisjon vahetab komiteega korrapäraselt teavet IASB käimasolevate projektide ja IASB väljaantud seonduvate dokumentide kohta, et kooskõlastada seisukohti ja edendada nendest projektidest ja dokumentidest tuleneda võivate standardite vastuvõtmist käsitlevaid arutelusid.

2. Komisjon teatab komiteele nõuetekohaselt ja aegsasti, kui ta ei kavats standardi vastuvõtmise ettepanekut teha.

Artikkel 8

Teavitamine

Kui liikmesriigid võtavad artikli 5 alusel meetmeid, teavitavad nad nendest viivitamata komisjoni ja muid liikmesriike.

Artikkel 9

Üleminekusätted

Erandina artiklist 4 võivad liikmesriigid ette näha, et artikli 4 nõudeid kohaldatakse üksnes majandusaastate puhul, mis algavad jaanuaris 2007 või pärast seda, nende äriühingute suhtes,

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 19. juuli 2002

Euroopa Parlamendi nimel

president

P. COX

Nõukogu nimel

eesistuja

T. PEDERSEN

a) kelle puhul on lubatud kaubelda üksnes võlakirjadega mõne liikmesriigi reguleeritud turul direktiivi 93/22/EMÜ artikli 1 punkti 13 tähenduses; või

b) kelle väärtpaberitega on lubatud avalikult kaubelda kolmandas riigis ja kes on seoses sellega kasutanud rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid alates majandusaastast, mis algas enne käesoleva määruse avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 10

Teatamine ja läbivaatamine

Komisjon vaatab käesoleva määruse toimimise läbi ja annab sellest Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru hiljemalt 1. juulil 2007.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.